

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
655087-124973-S

Bijlagen
1

Uw brief
8 augustus 2014

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 8 september 2014
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u, mede namens de staatssecretaris van het ministerie van
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de antwoorden op de vragen van de
Kamerleden Leijten (SP) en Van Dijk (SP) over het bericht dat de Nederlandse
Reddingsbrigade een ongekend drukke tijd heeft (ingezonden 8 augustus 2014)
(2014Z13933).

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers

Antwoorden op Kamervragen van de Kamerleden Leijten (SP) en Van Dijk (SP) over het bericht dat de Nederlandse Reddingsbrigade een ongekend drukke tijd heeft (ingezonden 8 augustus 2014). (2014Z13933)

kenmerk
655087-124973-S

1

Hoe beoordeelt u de zorgen van de Nederlandse Reddingsbrigade over de 'afnemende zwemvaardigheid' in ons land mede omdat 'kinderen minder goed of zelfs helemaal niet meer zwemmen'? 1) 2)

2

Onderschrijft u de constatering van de Reddingsbrigade dat hulpverleningsacties voor zwemmers 'vaker rechtstreeks het gevolg zijn van onvoldoende zwemvaardigheid'? 3) Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord vraag 1 en 2:

Ook ik heb vernomen dat er ongelukken zijn gebeurd. Laat ik voorop stellen: ieder ongeluk is een drama en is er een teveel.

Vanuit signalen van de Reddingsbrigades is het mij bekend dat kinderen steeds minder goed kunnen zwemmen, ook al hebben zij een zwemdiploma. Een van de oorzaken hiervan is dat kinderen steeds minder vaak *gaan* zwemmen. Ouders moeten hier hun verantwoordelijkheid nemen.

Ik constateer dat er scholen zijn die schoolzwemmen aanbieden en dat er lokale stimuleringsprojecten zijn om kinderen meer te laten zwemmen. Ook vanuit het Rijk vindt er stimulering plaats: via 37 Sportimpulsprojecten worden kinderen in staat gesteld om vaker te gaan zwemmen.

3

Kan het in vraag 2 gestelde mede worden toegeschreven aan het afschaffen van het verplichte zwemonderwijs? Kunt u uw antwoord toelichten?

Het is niet bewezen dat afnemende zwemvaardigheid het gevolg is van het afschaffen van het verplichte zwemonderwijs. Ondanks de afschaffing haalt 94% van de kinderen minimaal 1 zwemdiploma.¹ De overgrote meerderheid die (Nationaal Zwemdiploma) A haalt, gaat door voor B.

4

Bent u het eens met de brancheorganisaties sport, die stellen dat het behalen van het zwemdiploma B 'ontoereikend' is om kinderen veilig te laten zwemmen en dat daarvoor het zwem-ABC nodig is? 4) Wilt u daarbij aangeven hoe u tot uw oordeel komt?

De overgrote meerderheid die Nationaal Zwemdiploma A haalt, gaat door voor diploma B. De stap van B naar C is in de praktijk minder vanzelfsprekend. De branche vindt C nodig om volledig zwemvaardig te zijn, maar steeds meer ouders/kinderen haken af na diploma B.²

---

¹ Van der Werff, *Zwemmen in Nederland* (2013), 45.

² Van der Werff, *Zwemmen in Nederland* (2013), 45.

Ik ben bekend met de stelling van de brancheorganisatie dat zwemdiploma B ontoereikend is om kinderen veilig te laten zwemmen. Voor deze stelling is mij echter geen bewijs bekend. Daarnaast ben ik van mening dat de zwemvaardigheid van kinderen primair een verantwoordelijkheid is van de ouders. Het is in die zin dan ook aan de ouders om te bepalen wat zij een voldoende zwemniveau voor hun kind(eren) vinden.

5

Hoe beoordeelt u in relatie daarmee de risico's op meer toekomstige zwemongevallen nu 'minder dan de helft van de kinderen het volledige Zwem-ABC maakt'? 5)

Zie antwoord op vraag 1, 2 en 3.

6

Kunt u aangeven of de verwachting van de Vereniging Sport en Gemeenten klopt(e), dat 'mede door de bezuinigingen het aantal gemeenten met schoolzwemmen in de komende jaren nog verder zal dalen tot onder de 40 procent, een historisch laag percentage'? 6) Wat is daarover uw oordeel?

De cijfers, verwachtingen en onderbouwing van de Vereniging Sport en Gemeenten zijn mij niet bekend. Scholen en gemeenten zijn vrij in hun keuze om schoolzwemmen aan te bieden en die keuzes worden niet geregistreerd. Mij is wel bekend dat het aantal scholen dat schoolzwemmen aanbiedt is afgenomen. Desondanks behaalt 94% van de kinderen minimaal 1 zwemdiploma.

7

Hoe beoordeelt u, onder verwijzing naar de Landelijke Stimuleringsregeling Zwemvaardigheid (de Vangnetregeling 2002-2005) die in 2006 werd stopgezet, de conclusie van onderzoekers van het Mulier Instituut dat de 'vangnetregeling succesvol was, omdat in de vangnetgemeenten het aandeel van allochtone kinderen met een zwemdiploma toenam, terwijl die in gemeenten zonder die regeling daalde'? 7)

8

Hoe vallen deze conclusies te rijmen met het stopzetten van de regeling in 2006 mede omdat de 'meerwaarde onvoldoende kon worden aangetoond'? 8)

Antwoord 7 en 8:

Zoals genoemd onder vraag 3 haalt 94% van de kinderen minimaal diploma A, waarna een overgrote meerderheid van de kinderen doorgaat voor diploma B. Ondanks het stopzetten van de Stimuleringsregeling Zwemvaardigheid (de Vangnetregeling 2002-2005) is het aantal kinderen met een zwemdiploma dus zeer hoog.

9

Deelt u de mening dat schoolzwemmen kan bijdragen aan het verminderen van het aantal verdrinkingsdoden?9) Kunt u aangeven op basis van welke onderzoeken u komt tot deze beoordeling?

kenmerk
655087-124973-S

Zoals gezegd is elk verdrinkingsgeval er een te veel. In antwoord op eerdere Kamervragen (Kamerstukken 2009Z14143, 2010Z10598 en 2013Z15435) heb ik aangegeven dat de verantwoordelijkheid bij het leren zwemmen als volgt is verdeeld: de zwemvaardigheid van kinderen is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van ouders, daarbij ondersteund door scholen en gemeenten. Zoals genoemd onder vraag 3 is mij bekend, uit signalen van de Reddingsbrigades, dat kinderen steeds minder goed kunnen zwemmen ook al hebben ze een zwemdiploma. Dit heeft o.a. te maken met steeds minder vaak gaan zwemmen. Ik ben van mening dat ouders hier hun verantwoordelijkheid moeten nemen.

10

Bent u bereid om (a) de mogelijkheden te onderzoeken voor een nieuwe actuele vangnetregeling en (b) ervoor te zorgen dat elke leerling de basisschool verlaat met een zwemdiploma op zak, bij voorkeur met het zwem-ABC?

Ik zie hier geen aanleiding toe. Zoals genoemd onder vraag 3, haalt 94% van de kinderen minimaal 1 zwemdiploma. De overgrote meerderheid die (Nationaal Zwemdiploma) A haalt, gaat door voor B. Ondanks het stopzetten van de Stimuleringsregeling Zwemvaardigheid (de Vangnetregeling 2002-2005) is het aantal kinderen met een zwemdiploma dus zeer hoog.

1) Zie ook Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 832

2) Metro, 5 augustus 2014

3) «Zwemmen in Nederland», Mulier Instituut en Vereniging Sport en Gemeenten, 2013

<http://www.mulierinstituut.nl/actueel/nieuwsoverzicht/zwemmen-in-nederland-groot-maatschappelijk-belang-uitdagingen-voor-de-toekomst.html>

4) «Zwemmen in Nederland», Mulier Instituut en Vereniging Sport en Gemeenten, 2013

5) «Zwemmen in Nederland», Mulier Instituut en Vereniging Sport en Gemeenten, 2013

6) «Zwemmen in Nederland», Mulier Instituut en Vereniging Sport en Gemeenten, 2013

7) «Zwemmen in Nederland», Mulier Instituut en Vereniging Sport en Gemeenten, 2013

8) Kamerstuk 30 300 VIII, nr. 85

9) Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 832